

[Peter Larsen.]

nå til en løsning. Også af en anden grund er det nødvendigt, fordi disse finansieringsproblemer er nøje knyttet til løsningen af strukturproblemerne, som også trænger sig på. Derfor vil jeg henstille til den højtærede landbrugsminister, at han gør sin indflydelse gældende, således at landbokommissionen ret snart kan bidrage til en afklaring af både struktur- og finansieringsproblemerne.

Vedrørende det sidste skal jeg blot gøre opmærksom på, at venstre i kommissionen, og også her i folketinget, har peget på en anden form for anvendelse af statsmidlerne, og det glæder mig i og for sig, at det ærede medlem hr. Kirkegaard var inde på en lignende tanke i forbindelse dermed, nemlig den, som venstre har foreslået: at yde garanti i stedet for direkte at anvende statsmidlerne til udlån.

Med det pres, der er på i øjeblikket, er vi kun i stand til at dække en meget lille del af de ønsker, der kommer udefra, og når vi samtidig har en meget høj rente på det private lånemarked, vil vi være i en situation, hvor der er stor forskel på vilkårene for dem, der opnår de billige statslån, og dem, der låner på det frie marked. Derfor tror jeg, at en udjævning af disse skævheder måske lettest kunne ske ved, at man anvendte statsmidlerne som garantibeløb for de unge, der har svært ved at skaffe sig den fornødne sikkerhed og kaution for de sidste penge.

Jeg tror også, det bliver nødvendigt at bidrage til, at disse statsmidler anvendes på en anden måde, hvis vi skal løse problemerne omkring generationsskiftet, og det må jo forekomme at være et af de største problemer, hvis vi skal fastholde de dygtige unge ved landbruget. En sådan udgang kræver, at man må overveje alle disse forhold ganske nøje. Det betyder, at man må nedbryde visse dogmer og erkende den nye tids krav.

Derfor vil jeg slå fast, at venstre har stor interesse og sympati for disse befolkningsgrupper. Vi finder også, det er nødvendigt at gøre noget; men om det er muligt — som forslagsstillerne peger på — at gennemføre en låneordning, hvor man undgår en senere kapitalisering, er jo et stort spørgsmål, som nøje må overvejes og undersøges. Det kan

vel kun, som man gør det i de private pengeinstitutter, ske i form af et personligt lån efter ganske særlige regler; men jeg tror, det vil være svært for statsmagten at give disse regler, og derfor må det naturlige være, at afgørelserne ligger hos de private banker og sparekasser. Jeg tror også, at disse har en vilje til at løse disse spørgsmål, hvis ikke kapitalmangelen, den hårde, stramme likviditet og den høje rente lagde sig hindrende i vejen derfor. Derfor må det være på disse områder, der først og fremmest må sættes ind. Venstre vil som sagt gerne bidrage til at overveje og undersøge disse problemer i udvalget, men vi må fastholde, at de foreliggende forslag ikke kan gennemføres som isolerede foranstaltninger. Vi må have en samlet løsning af finansieringsproblemerne vedrørende landbruget og landbrugets unge, således at det bliver hele landbostanden, der får gavn af den.

Må jeg dernæst knytte nogle få bemærkninger til det andet forslag til folketingsbeslutning, vedrørende forslag om en ændring i ligningsloven, et forslag, der går ud på, at man ikke må fratække et underskud på en landbrugsbedrift i indkomst fra andet erhverv. Også her erkender vi fra venstres side, at der er et problem; men jeg tror, man må erkende, at det ikke er så ligetil at løse, og det havde jo været rart, om forslagsstillerne også på dette område havde angivet nogle retningslinjer for, hvordan man havde tænkt sig dette gennemført. Det er jo i sin yderste konsekvens ikke alene et spørgsmål om forholdet mellem land og by og gensidigt køb af ejendomme; forslaget angiver jo ingen afgrænsning. Men det, der bliver konsekvensen, hvis man prøver på at gå ind i en afejning, bliver jo netop, at man stilles over for en række praktiske spørgsmål, og at ligningsmyndighederne vil komme til at skelne og skønne i alt for mange tilfælde, uden at man kan få nogen klar retningslinje.

Det er en meget farlig formel at inkludere sig på, for når der ikke er opstillet nogen afgrænsning, så vil reglerne jo også givetvis få virkning for andre end dem, der i dag betegnes som byfolk. Hvad med de landmænd, der har store indtægter ved siden af? Hvordan finder man det rette kriterium at beskatte ud fra her? Hvordan med fradragene for andre? Forholdet til enfamilies-